

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK HAKKINDA BİLGİ NOTU

I. GİRİŞ

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (“**Bakanlık**”) tarafından hazırlanan ve 15 Mayıs 2025 tarih ve 32901 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (“**Değişiklik Yönetmeliği**”) kapsamında Karayolu Taşıma Yönetmeliği’ne (“**Yönetmelik**”) kurye işletmeciliği hizmetlerine ilişkin önemli kural ve yükümlülükler eklenmiştir.

II. DEĞİŞİKLİKLER VE KURYE İŞLETMECİLİĞİNE İLİŞKİN YENİ YETKİ BELGESİ DÜZENİ

1. Kurye Faaliyetlerine İlişkin Eklenen Tanımlar

Yönetmelikte yer alan “dağıtım işletmeciliği” ifadesi, “kurye işletmeciliği” olarak değiştirilmiş; buna paralel olarak, kurye işletmeciliği faaliyetlerini ilgilendiren birçok düzenleme Yönetmeliğe eklenmiştir.

Buna göre, kurye işletmecisi, taşımacı sıfatıyla Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği uyarınca yetkilendirilen veya ticari / hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak, kurye gönderisinin kendi gözetimi ve denetimi altında taşınmasını ve / veya dağıtımını yapan gerçek veya tüzel kişiler olarak tanımlanmıştır. Bu değişikliğe paralel olarak Yönetmeliğe kurye taşımacılığı hizmetlerine özgü eklenen tanımlar aşağıdaki gibidir:

- (i) **Kurye:** Kurye gönderisini taşıyan kişi veya şoför;
- (ii) **Kurye gönderisi:** Tek parçada, en fazla 30 kilogram ağırlığında ve / veya 300 desimetreküp hacmindeki; herhangi bir tasnif veya aktarma işlemi yapılmaksızın ve taşıyıcı tarafından yeniden paketlenmeden taşınan / dağıtılan eşya;

- (iii) **Kurye listesi:** P türü yetki belgesi sahiplerinin, faaliyetlerini yürüten kuryeleri gösteren ve elektronik ortamda da düzenlenebilen belge; ve
- (iv) **Kurye faaliyet belgesi:** Kuryelerin mesleki açıdan yeterli olduğunu gösteren belge anlamına gelecektir.

2. Kurye İşletmecilerine Yetki Belgesi Alma Zorunluluğu

Yönetmelik Madde 5'te yapılan değişiklikle, kurye işletmecileri de yetki belgesi alma yükümlülüğü kapsamına dahil edilmiştir. Bu düzenleme, Değişiklik Yönetmeliği'nin yayımından iki ay sonra (15 Temmuz 2025) tarihinde yürürlüğe girecektir.

Kurye işletmeciliği faaliyetinin kapsamına göre alınabilecek yetki belgesi türleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

- (i) **P1 Yetki Belgesi:** Aynı il içinde veya farklı illerin komşu ilçeleri arasında kurye taşımacılığı yapacaklar için (6/12-a); ve
- (ii) **P2 Yetki Belgesi:** Birden fazla ilde, il içi ve / veya komşu ilçeler arası kurye taşımacılığı yapacaklar için düzenlenecektir (6/12-b).

3. P1 ve P2 Yetki Belgesi Başvuru Şartları

(i) P1 Yetki Belgesi Başvurusu için (14/12-a):

- En az 5 adet özmal motorlu taşıt; ve
- 100.000 TL sermaye veya işletme sermayesine sahip olmak şart kılınmıştır.

(ii) P2 Yetki Belgesi Başvurusu için (14/12-b):

- En az 30 adet özmal motorlu taşıt; ve
- 500.000 TL sermaye veya işletme sermayesine sahip olmak şart kılınmıştır.

Ayrıca, P1 yetki belgesi için en fazla 3 motorlu taşıt ile başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişiler bakımından, asgari kapasite, sermaye tutarı ve orta düzey yönetici mesleki yeterlilik belgesi şartları aranmayacak ve yetki belgesi ücretinde %85 oranında indirim uygulanacaktır (14/12-c).

P1 yetki belgesi sahipleri yalnızca merkez adresinin bulunduğu il sınırları içerisinde şube açabilecek, en fazla 3 taşıtla başvuran P1 sahipleri ise yetki belgelerinde yazılı adres dışında faaliyette bulunamayacaklardır (16/13).

4. P1 ve P2 Belgelerine İlişkin Geçiş Hükümleri (Geçici Madde 13) uyarınca:

- (i) 15 Mayıs 2025 tarihinden önce geçerli olan P1 ve P2 yetki belgeleri, hiçbir ilave işleme gerek kalmaksızın, taşıt kartı ücreti alınmaksızın ve aynı geçerlilik tarihleri korunarak, sırasıyla M1 ve M2 yetki belgeleri ile değiştirilecek;
- (ii) Bu değişim kapsamında, daha önce P1 veya P2 belgesi için verilmiş ve henüz iptal edilmemiş uyarmalar, yeni düzenlenen M1 veya M2 belgeleri için de geçerli kabul edilecek;
- (iii) Değişiklik tarihi itibarıyla geçerliliği sona ermiş P1 veya P2 belgeleri için yapılacak yeni başvurularda, doğrudan M1 veya M2 belgelerine ilişkin hükümler uygulanacak;
- (iv) Hem P2 hem de M2 yetki belgesine sahip firmaların geçerli P2 belgeleri iptal edilecek, bu belgelerde kayıtlı taşıtlar ücretsiz olarak M2 belgesine aktarılacak, bu kapsamda M2 belgesine aktarılacak ilk 150 taşıt için taşıt kartı ücretinde %90 indirim uygulanacak;
- (v) 15 Mayıs 2025 – 15 Kasım 2025 tarihleri arasında, M1 veya M2 yetki belgesi sahipleri mevcut belgelerini başka bir yetki belgesiyle değiştirmek üzere başvuruda bulunursa, taşıt kartı ücreti alınmayacak ve 90 günlük süre şartı aranmayacak; ve
- (vi) Aynı süre zarfında, en fazla 3 motorlu taşıt ile faaliyet göstermek üzere yetki belgesi talep eden kişilere, indirim oranı %95 olarak uygulanacaktır.

5. Kaydedilebilecek Taşıt Türleri ve Yaş Şartları

P1 ve P2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilebilecek taşıt türleri ve şartları Yönetmelik Madde 24 kapsamında düzenlenmiştir. Buna göre:

- (i) Ticari veya hususi motosikletler ile mopedler kaydedilebilecek ve bu taşıtlar için yaş sınırı en fazla 10 olacak, araçta taşıma kutusu bulunması hâlinde, kutunun ilgili mevzuata uygun olması ve araç tescil kayıtlarına işlenmiş olması gerekecektir;
- (ii) Ticari kamyonetler kaydedilebilecek ancak yaş sınırı en fazla 20 olacak ve bu taşıtlar kapasite hesabına dâhil edilir;
- (iii) Ticari otomobiller kaydedilebilecek ancak bunlar asgari kapasite hesabında dikkate alınmaz; ve
- (iv) P1 yetki belgesi kapsamında finansal kiralama veya uzun süreli kiralama yoluyla temin edilen taşıtlar da kapasite hesabında dikkate alınabilecektir.

Geçici Madde 2/13 uyarınca, 15 Mayıs 2025 – 15 Kasım 2025 tarihleri arasında, P1 veya P2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek motosiklet ve mopedler için yaş sınırı geçici olarak 15 yıl olarak uygulanacaktır. Bu geçiş hükmü yalnızca yetki belgesinin ilk yenileme tarihine kadar geçerli olacak ve bir defaya mahsus uygulanabilecektir.

P2 yetki belgesi ile sözleşmeli otomobil, P1 yetki belgesi ile sözleşmeli kamyonet veya otomobil kaydedilemeyecek, P2 yetki belgesi kapsamında, özmal taşıt sayısının en fazla 10 katı kadar sözleşmeli taşıt kaydedilebilecektir (25/3).

Yönetmelik kapsamında kullanılan taşıtlarda yalnızca (i) standart yakıt deposu (31/2-a) ve (ii) soğutma tertibatı için gerekli olan ilave yakıt deposuna (31/2-b) izin verilecektir. Bu depoların, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen tip onayı mevzuatına uygun olması zorunlu tutulmuş, taşıtlarda gizli bölmeler (zula) gibi yasa dışı tadilatlarla izin verilmeyeceği belirtilmiştir.

6. Kuryelerde Aranacak Niteliklerin Kapsamı

Yönetmeliğin şoförlere ilişkin aradığı şartlar kapsamına kuryeler de dahil edilirken; kuryelerde aranacak niteliklere dair ek düzenlemeler de getirilmiştir. Bu kapsamda kuryelerin;

- (i) Mevzuatın öngördüğü kurye faaliyet belgesine sahip olmaları (34/3-a); ve
- (ii) Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik ve sayılan diğer suçlardan (*arşiv kayıtları hariç olmak üzere*) herhangi bir adli sicil kaydının bulunmaması gerekmektedir.

Bu şartları sağlamaksızın çalışan kuryeler ve / veya onları çalıştıran yetki belgesi sahipleri için, her bir kurye özelinde uyarma ve idari para cezası biçimindeki çeşitli yaptırımlar uygulanacaktır.

7. Kurye İşletmecilerinin Yükümlülüklerine Dair Düzenlemeler

Yönetmeliğe eklenen 43/A maddesi uyarınca, kurye işletmecilerine yönelik olarak da yeni ve detaylı yükümlülükler getirilmiştir. Buna göre, P1 ve P2 yetki belgesi sahipleri:

- (i) Yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerini yürüten her bir kuryeyi, kurye listesine kaydetmek zorundadır. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilecektir (43/A-1);
- (ii) Teslimi mümkün olmayan adreslere teslim etmek üzere kurye gönderisi kabulü yapamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir. (43/A-2);
- (iii) Teslim aldıkları kurye gönderisini taşıma süresi taahhüdünde bulunmadan makul bir sürede alıcısına ulaştırmakla yükümlüdür. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir. (43/A-3);
- (iv) Gönderen ile aksine bir sözleşme yapılmadıysa, herhangi bir nedenle kurye gönderisini alıcısına teslim edememesi halinde, alıcısına teslim edemediği kurye

gönderisini aynı süre içinde göndericisine geri götürmek zorundadır. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir. (43/A-4);

- (v) Taşıdıkları kurye gönderisinin alıcısına tesliminde alıcının talebi ve gönderinin alıcı/gönderici tarafından açılmasının kabulü halinde, bu talebi yerine getirmek zorundadırlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir. (43/A-5);
- (vi) Taşıdıkları kurye gönderisinin bozulabilir gıda olması durumunda gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Bakanlık bu fıkranın uygulanmasıyla ilgili ayrıca düzenleme yapabilir. (43/A-6);
- (vii) Çalıştırdıkları kuryelere ilgili mevzuata uygun olarak koruyucu ekipman sağlamak ve kullanılmasını takip etmekle yükümlüdürler. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir (43/A-7);
- (viii) Yedinci fıkra da belirtilen koruyucu ekipmanlar içerisinde yer alan reflektif yelek ve kask üzerine “KURYE” ibaresi ile firmalarının U-Net numaralarını görünebilecek şekilde yazdırmaları zorunludur. Bakanlık bu fıkranın uygulanmasıyla ilgili ayrıca düzenleme yapabilir. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 3 uyarma verilir (43/A-8);
- (ix) Satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan eşyayı taşıyamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine 50 uyarma verilir (43/A-9);
- (x) Taşımacılık faaliyetine ilişkin faaliyet gösterdikleri ilin mülki idare amirliğince alınan geçici süreli kararlara/genel emirlere uymak zorundadırlar. (43/A-10);
- (xi) Alıcının talebi üzerine teslimat saat aralığı, temassız teslimat veya üçüncü kişilere teslimat gibi hizmetleri verebilir (43/A-11); ve
- (xii) Son olarak, M1 ve M2 türü yetki belgesi sahiplerinin bu faaliyetleri P1 ve P2 yetki belgeleri kapsamında da yürütebileceği ifade edilmiştir (43/A-12).

III. SONUÇ

Değişiklik Yönetmeliği ile birlikte kurye hizmeti alanında faaliyet gösteren işletmeler için kapsamlı yapısal ve idari düzenlemeler hayata geçirilmiştir. P1 ve P2 tipi yetki belgeleri kapsamında getirilen yeni hükümler; kurye kayıt sisteminden kullanılacak taşıtlara, kuryelerin adli sicil geçmişinden koruyucu ekipman kullanımına kadar geniş bir düzenleme alanını kapsamaktadır.

İlgili sektörlerde faaliyet gösteren firmalar açısından bu düzenlemelere uyum sağlanması, hem kurye hizmetlerine ilişkin operasyonların yasal çerçevede yürütülmesi hem de olası idari yaptırımlardan kaçınılması bakımından önemli olacaktır.

Öte yandan, geçiş hükümleri kapsamında sağlanan süreli kolaylıklar ve indirimli başvuru imkânlarıyla, yeni sisteme geçiş süreci desteklenmekte ve işletmelerin uyumu teşvik edilmektedir. Bu itibarla, Değişiklik Yönetmeliği'nin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren tanınan uyum süreçlerinin değerlendirilmesi ve gerekli başvuruları zamanında yapılması faydalı olacaktır.

*İşbu bilgi notu, Türk hukukunun genel prensipleri çerçevesinde ve 15 Mayıs 2025 tarihine kadar söz konusu olan gelişmeler ışığında ve konu hakkında genel bir bilgilendirme yapmak amacıyla hazırlanmıştır ve somut olaylar özelinde bir değerlendirme içermemektedir. Bu nedenle, işbu bilgi notunda yer alan bilgiler her durum için özel koşullara bağlı olarak farklılık gösterebilir ve Vardar Şanlı Avukatlık Bürosu bu durumlardan sorumlu tutulamaz. İşbu bilgi notu, münhasıran Türk hukukuna göre hazırlanmıştır ve vergisel konularda herhangi bir bilgi içermez. İşbu not, yalnızca Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (“**Dernek**”) ve Dernek üyelerinin menfaati için hazırlanmış olup; Vardar Şanlı Avukatlık Bürosu’nun ön yazılı onayı olmadan üçüncü kişilere gönderilemez.*